

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Savoda József könyv- és papírkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám 2.</p>	<p>Egyes lap ára 20 fillér. Hirdetési díj előre fizetendő.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőszörban esámítottak. Kéziratok nem adnak vissza.</p>
--	--	---	---

A kivándorlás csökkentése.

Hazánk szociális életében mondhatni legnagyobb jelentősége van a kivándorlásnak. Az okok, amelyekre a kivándorlás visszavezethető, nagyon sok félek, fel sem sorolhatók taxatív, mindazon által annyit konstatahatunk, hogy annak az államnak — hol a kivándorlás igen nagy — szociális élete beteg.

Magyarországról a kivándorlás tekintetében semmi jót nem mondhatunk. Egész falvak találhatók, hol minden valamire való ember, férfiak és nők egyaránt, akik csak valamit dolgozhatnak képesek, külön vannak Amerikában és szinte nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy ottan nyomorognak. Mert ám nem mind arany ami fénylik. A kivándorlási ügynökök, kiknek nagyobb része valóban a társadalom baci-lusának nevezhető, csak lépve viszik a szegény embereket. Ezen nagyon nem is csodálkozhatunk, mert tanult mesterség náluk a lélekvásárlás.

Hogy mennyire csalódnak a kivándorlók és mennyire nyomorognak ott a távol idegenben, eléggé igazolják azok a levelek a melyeket idehaza hozzátartozóinak küldenek. Nagyon kevesen vannak olyanok, kiknek az üzlet beválik és tényleg vagyont szerezhetnek.

E tekintetben hivatkozhatom Udvarhelyvármegye egyik községére, hol mindennapos volt a végrehajtó s úgy szólva az összes falubeliek ingó és ingatlan vagyona elárvereztetett. A nyomorba süllyedt szegény nép a helyzet kényszerítő hatása alatt Amerikában keresett menedéket. Rövid idő alatt szorgalmatos munka és takarékosság mellett sikerült az összes elköltözött vagyont visszaszerezniük és ma már megélhetésük az adott viszonyok mellett biztosítva van. Végrehajtó jelenleg a községben fehér holló számba megy. Ámde de ez csak véletlen szerencsének mondható. Egy ilyen kedvezően sikerült

kivándorlás nem szolgálhat csalétkül másoknak.

Nagyzás nélkül megállapítható, hogy 100 idegenbe szakadt közül egy boldogul ilyen viszonyok között magának a társadalomnak, első sorban pedig az államnak jól fel fogott érdekét képezi a kivándorlás csökkentése.

A társadalmi akció mindenestre szükséges, de egy jó és a viszonyokhoz alkalmazkodó kivándorlási törvény a legfontosabb eszköz a kivándorlás csökkentésénél.

A kormány figyelmét úgy látszik nem kerülte ki a mindig nagyobb mérvűket öltő kivándorlás, mert mint a hivatalos helyről kapott értesítések mondják a kivándorlási törvény revíziója szövegre került.

A képviselőház kivándorlási bizottsága tárgyalja a belügyminiszter kivándorlási reformját. Számos terv merült fel a tárgyalás folyamán, a melyek közül a leghelyesebb mindenesetre az, a mely a kérdés szociális oldalát nézi és oda irányul, hogy a kormány ne csak a büntető intézkedésekkel korlátozza a kivándorlást, hanem gondoskodik a munkások kereseti viszonyainak és megélhetésének a javításáról is.

A mennyiben ez az elv megvalósulást nyer a kivándorlási törvény revíziójánál, úgy remélhetjük, hogy a kivándorlás csökkeni fog.

Alakítsunk szinikertület!

Lapunk egyik közelmúlt számában hírt adtunk egy új szinikertület létesítése körüli akcióról, melynek élén vármegyénk közszeretnek öröndő főispánja áll. Örömmel közölhetjük most, hogy ezen felette üdvös mozgalom eredményes befejezése érdekében főispán ur a döntő lépést megtette. A szövetségben voni szándékolta városok polgármestereihez ugyanis főispán ur a következő levelet intézte:

Tekintetes Polgármester ur!

A szinművészet nemzeti kulturánk egyik hatalmas tényezője és a színház a művel-

község egyik legépületesebb szórakozási alkalma. A szinészet tehát részben kulturális célt szolgál, részben pedig alkalmat nyújt arra, hogy különösen a vidéki szinpartoló közönség hasznos, nevelő, izlést finomító szórakozást találjon benne.

E miatt a vállalás és közoktatásügyi miniszter ur a közelmúltban átiratot intézett a vidéki szinészet országos felügyelőjéhez s átiratának célja az volt, hogy a vidéki szinészet egy művészi érdek, mint a közönség érdekeinek teljes kielégítésére alkalmatossá tétessék.

E célból nevezett miniszter ur a kulturális érdek szem előtt tartásával különösen hangsúlyozta, hogy készséggel segíti a vidéki szinészetet államsegéllyel s ilyen irányban a nemzeti kultúra emeléséhez hozzájárulni köteletségének tartja, de csak azon esetben és ott, ha és ahol a vidéki szinársulat nem süllyed tisztán üzleti vállalkozássá, hanem egy kulturális kívánalmaknak, mint a közönség érdekeinek megfelelő, az irodalmi és művészi színvonal emelésével az előbb vázolt kettős célt iparkodik szolgálni; szöval a nemzeti kulturának valósággyal tényezője lett és egyúttal a szinpartoló közönség jogos szórakozási igényeit is kielégíti.

Magától értetődik, hogy nevezett miniszter urnak a jelzett átiratban kifejtett álláspontja bizonyos terhetek ró az államra, amely készen áll a kettős cél érdekében szolgáló szinészet anyagi támogatására és kötelességét a nagyközönségre, mely a művészeti színvonal emelése folytán a szinészet fokozottabb támogatására kényszerül.

De az állam és a közönség ezen áldozatkészsége gyümölcsöket terem, mert a szinészet is fokozottabb mértékben kényszerül a kettős cél szolgálatára és az anyagi támogatást jogot enged a szinészet felügyeleti hatóságának, továbbá a nagyközönségnek arra, hogy a szinészeti ügyekben fokozottabb ingerentit gyakorolhasson, kívánalmait, igényeit a gyakorlatban érvényesítse, saját nézeteit elfogadtassa, izlését aralomra emelje és végül bírálatának kívánalmait életbeléptetni tudja.

A most indított előnyök keresztülvitele

a tekintetes Polgármester ur vezetése alatt álló városban — mely szinikertülethez nem tartozván, az illetékes szini terület mindenkori igazgatóját és titársulatát, tekintet nélkül művészi kvalitásaira, befogadni kénytelen — jelenleg lehetetlennek látszik.

Könnyen keresztülvihető azonban és kiaknázható ezen előnyök, ha a tekintetes Polgármester ur csatlakozik és a város közönségét felhívja a kormányzatomra bizott városi meggyem két városának: Csikszereida és Gyergyó-Szentmiklós városoknak vezetése alatt megindult akciójához.

Ezen akció szem előtt tartja, hogy a vázolt előnyök csupán a szini kerületi rendszer, illetőleg szervezet mellett biztosíthatók. Ezért a vezetése alatt álló akció célja, hogy a most említett két város jelenleg ugyancsak szinikertülethez tartozó még 5-6 várossal szövetségbe, egy szinikertületet létesítsen és a kerületi szervezet mellett lehetővé tegye:

1. hogy a szinársulat megválasztása a kerület egyeteméből választott közös szinügyi bizottság hatásköréhez tartozzék, a kerületben való előadási jogot a szinigazgatók közül pályázat folytán kiválasztottakká engedélyezze, szöval már a társulat megválasztásánál döntő befolyásra jusson; e bizottság lesz hivatalos pályázatot kiírni, az engedélyezendő idő tartamát megszabni s általában a nemzeti kulturális célok kívánalmait és a közönség érdekeit biztosítani mindazokban a tekintetekben, melyek a szinársulat megválasztásához, az előadási időtartamhoz kapcsolódnak;

2. közmegegyezéssel e bizottság állapítja meg az egyes városok szini évadjait, melyeket a kerületet nyert szinigazgató pontosan betartani köteles;

3. általában irányt szab a szinészetnek, ez irányban érvényesíti a közönség érdekeit és pedig nem csupán kívánalmakat terjeszt elő, hanem imperatív rendelkezési joggal bír a szinigazgatókkal szemben a tekintetben, hogy társulatát-miként szervezze, mely darabokat adjon elő, minő kiállításban; szöval a művészeti színvonal emelése a bizottság kezébe van letéve és a szinészetet többé az

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Rákóczi és - számvárvány.

A csikszereidai iparos ifjusági önképzőkör folyó hó 8-án Rákóczi ünnepélyt rendez. — A hazafias érzés megnyilvánulását minden alkalommal szivesen látjuk s így örömmel látjuk a csikszereidai iparos ifjuság az az alkotókedvét is, hogy nagy fejedelmünk arc-képét a város háza tanácsterme számára megfestette. Helyesüljük azt is, hogy az arckép leplezését ünnepségekkel kötik össze, de nem hagyhatjuk szó nélkül az ünnepély programját és különösen az ünnepélyre szóló meghívó szövegét.

A program ökörsültéssel kezdődik, számvárványtal, lepényevéssel, orr-versenyvel, habnyelvéssel folytatódik és tengeri ütközettel végződik.

A meghívó szövegéből mutatónak közöljük az alábbiakat:

Halljuk! Külön tudnivalók. Halljuk! A néplünnepélyen résztvevők közül, ki az első századiknak szerencsésen beérkezik — melyet egy számológép fog ellenőrizni — egy üveg szomerodint kap tiszteletdíjban; a második száznak érkező két üveggel; a harmadik száznak érkező egy üveg francia pezsgőt; a negyedik száznak érkező egy disztárgyat; az ötödik száz egy arany órat; az ezredik már — tekintettel a nagy száma — okvetlen egy toronyórát kap. Belépő-díj: Az ökörsültésnél, minden utánfizetés nélkül — személyenként egy ökörcsombot fogyasztanak el — csupán 1 kor., akár 5 rongyos picula. — Családjegy, ha 5-8 gyermekkel rendelkező családfő létezik is, (a sült ökörből egy elő- és egy utóhátszárát fogyaszthat el), mégis csupán 2 koronát, avagy 10 koszos piculát, no mondjuk 1 osztrák értektü forintot fizet. Zenét, azt már a csikese-

redai első zenekar (Rádúj B. Árpád) szolgáltatja, szabad zsebelési kísérlettel, szalvétás tányéron*.

Legyen elég ennyi izeltónék.

Senki sem becsülj nagyobbra az iparos és kereskedő osztályt, mint mi becsüljük, mert jól tudjuk, hogy az ipar és a kereskedelem virágzása virágzása a hazának, de ma már a jó nadrág varráson és a jó eszma készítésen felül azt is elvárjuk iparosainktól, hogy az intelligenciának bizonyos magasabb — hozzájuk meltoth — mértékét sajátítsák el.

Ebből a szempontból nagy jelentőséget tulajdonítottunk az iparos ifjusági önképzőkör létesítésének és fennállításának, de a Rákóczi ünnepély programja és az ünnepélyre szóló meghívó szövege azt a sajnálatos meggyőződést keltette fel bennünk, hogy az iparos ifjusági önképzőkör nem áll feladatra magaslátán.

II. Rákóczi Ferencz felistene lesz a magyarnak, míg e kerek földön egy magyar szív dobog.

Neve és emléke oltár lesz mindenha, a szabadság felszentelt oltára.

Megszentségeltetésére ennek az oltárnak az iparos ifjusági Rákóczi ünnepélyének izléstelen programja s a meghívó még izléstelenebb szövege.

Ilyen programot összeállítani s ilyen meghívót kibocsátani lehet és szabad Dummer August ünnepelésére, de nem lehet és nem szabad nagy Rákóczi Ferencz felkent fejedelmünk szentséges nevének megünnepelésére.

Ezt a programot s ezt a meghívót nem vezethetjük vissza másra, mint arra, hogy iparos ifjusági önképzőkörükben alaposabb önképzésükre igen kevés gondot fordítanak.

Fel kell tételeznünk, hogy a programot a legkiválóbbak állították össze, a meghívót pedig az önképzőkörnek szellemileg legkiválóbb tagja szövegezte.

Ha már most a legkiválóbbak az izlés telenségnek ily kolossális mértékéről tesznek tanuságot, el sem tudjuk képzelné, hogy a többiek az önképzésnek milyen fokán állhatnak. És el sem tudjuk képzelné intelligenciájuk magasságának a mélységét.

Bátran megállapíthatjuk, — és ezt őszintén sajnáljuk — hogy Rákóczi semmi esetre sem ismerik a maga igazit, a maga tündöklő nagyságában, mert ha ismernek, emléket nem számvárványtal ünnepelnék.

Dr. Végh Elemér.

A hó.

(Történet, mely világosan bizonyítja, hogy az asszonyok nagyon szerények.)

Egy szomorú ur ember jelent meg ma délelőtt szerkesztőségünkben. Gyűrött ábrázatról, búskomor tekintetéből nyomban sejtettük, hogy férj.

Szerényen lapult meg a pamlang egyik sarkában s siri hangon motyogta:

— Szeretném, ha a az urak meghallgatnák a feleségem bojújának a történetét.

Nem igen szeretjük a fecsegőket, sőt gondosan óvakodunk tőlük, de ennek az urnak a hangjából annyit tragikum zúgott elő, hogy szinte megessett a szívünk rajta s könnyíteni akartunk a lelkén.

— Mesélje el, kérem! — mondtuk egyhangulag.

A szomorú ember csak erre várt. Nagyot sóhajtott s a hozzákezdett történetéhez.

...

Hát úgy esett kérem, hogy mintegy két hét előtt délben, a mikor a hivatalból hazamentem, a feleségem egy olyan ebédet tált

elem, amely a levestől kezdve az utolsó fogásig — kedvenc ételimből állott.

Ha önök valaha voltak férjek, akkor tudni fogják, hogy ez rendkívüli dolog, amely csak a legtrikább esetekben érhető el.

Azonnal vesélyt sejtettem. És ez a vesély az ebéd végén csakugyan be is következett. A gőzölgő, illatos, zmatos fekete kávé nál ugyan is az asszony így szólt:

— Édesem, vegyél nekem egy — boát!

Közben megkapargatta a tarkómat, s hegyes hófehér ujjacskáival gyérülő fürteim nyugodalmas rendjét zavarta föl.

Átszellemült ábrázatot vágtam s egy fejedelmhez illő leereszkedéssel feleltem:

— A boá meglesz!

Nohát meg is vettem. Hosszu volt, fehér és puha. A feleségem kacagott, mikor megkapta s rám kacsinva kijelentette, hogy nem is vagyok olyan rút, mint eddig hitte.

Egy napig boldogok is voltunk. Ez is valami. (Sokan az egész házias életükben egy óráig sem boldogok). A következő napon azonban ebéd után ujbló megszólalt a feleségem, most már nagyobb apparatussal vakargatva meg fejemet.

— A boát ma vettem fel először, — mondta úgy odavetve, félvállról. — Jó, csak hogy a felöltömböz nem illik. Ez már nagyon kopott. Szinte neveltségem voltam benne. . . . . Ujat kell rendelned! . . . .

Meg kellett hát rendelnem ezt is és két napig megint csak boldogok voltunk.

Akkor megint megszólalt a feleségem:

— Furcsa dolog ez nagyon! . . . . . Belyem felöltő, pompás boá és divatból kiment ódi

Lapunk mai számához egy fél iv melléklet van csatolva.

igazgató ideg tüleki erőjének kielégítésére fel nem használhatja.

A most nagyban vázolt szervezet előnyei a következők: állandó társulat, szabályozott szini évad, megvalogatott erők, előírt darabok, modern külső kiállítás, általános ellenőrzési és vezetési jogkör, a színházalatt nagyszámú megasabás, mind megannyi előnyök, melyeket az eddigi szervezetenélküli állapotban nélkülözni voltunk kénytelenek.

A kerületi szervezet előnyeit méltányolta a magas miniszterium, amikor állandó gyakorlatként követi, hogy a szini kerületek alkotására ő maga is hatáson közreműködik és anyagi támogatást nyújt.

A kormányzatra bizott vármegye két városának ilyen szini kerület létesítése körüli akcióját magáévá téve, annak élére állottam és tervem, hogy Csikszatmár, Gyergyószentmiklós, Szepszentgyörgy, Kézdívásrhely, Fogaras, Sasváron és Nagyoned városokkal szövetségbe megalakítsuk az erdélyi második színházkerületet, belevonva nyári helyekül esetleg Tárnád-fürdő, Szováta és Kovászna fürdőhelyeket és mindezen helyeken biztosítsuk a színházkerületet nyújtotta előnyöket és általában gyakoroljuk a kerületi szervezetből ráuk háruló azon jogokat, amelyek az eddigi színház állapotokat szánalmi és anyagi áldozatainak megfelelő ellenszolgáltatást biztosítani vannak hivatta.

A kerület megalakítására vonatkozó részletes terveimet és a követendő eljárás részleteit közölni korainak tartom mindaddig, míg tervre vonatkozó szives véleményét meg nem ismerem. Egyelőre arra kérem Polgármester urat, hogy a vezetése alatt álló város szinpártoló közönségét a tervnek és a kerület létesítése eszméjének megnyerni sziveskedjék.

Meg vagyok róla győződve, hogy az esetben, ha polgármester ur a vezetése alatt álló akcióhoz csatlakozni és a város szinpártoló közönségét a tervnek megnyerni szives lesz, a kerületi szervezetet a magas kormány támogatásával az őszi új színház kezdetéig létesítenem sikerülhet fog.

E végbéli szives csatlakozását és jelen soraimra b. véleményét mielőbb kérem.

Csikszatmár, 1908. május hó 28-án.

Hazaifias tisztelettel:

Kállay s. k.,
Csikmeze főispánja.

Kétséget sem szenved, hogy az egyes polgármesterek városok kulturális életére kiható ezen üdvös akcióhoz csatlakozni fognak és az erre vonatkozó bejelentésüket főispánunkhoz rövid időn belül elküldik. A polgármesteri válaszok beérkezése után főispánunk az ügy részletes és végleges megbeszélése végett az érdekeltektől polgármestereket egy közös értekezleten való megjelenésre fogja felkérni. Ezen értekezlet lezárta hivatva dönteni a tervre vett erdélyi második színházkerület sorsa felett.

ruha! Bizony egy új toalet szükségesebb a falat kenyérnél! . . . .

Be kellett látnom ezt is. Azt mondtam, hogy igaza van a megvettem a ruhát.

De ekkor már nem voltam boldog. A feleségem egész nap lótot-futott, míg végre délben, amikor libegve ért haza, így szólt:

— Ez így nem mehet tovább!

(No már ebben egyetérttem vele!)

Ó pedig folytatta:

— Nem mehet tovább . . . . Én nem állhatok egész életemben a konyhában a tűzhely mellett . . . . Különbös lenne selyem ruhában az utcán sétálni, astán haza jönni s itthon neki gyűrűzni és főzni, meg moslékkal manipulálni . . . . Neveltségesse nem akarok lenni! . . . Még ma kell szakácsnét fogadnod! . . . És megléte a szakácsné is.

No de akkor meg astán pláne dühös lett az asszony.

Sainte kikelt az arcából, amikor rám rivalt:

— Ez ugyan pompás . . . . Az egész világ kacag rajtunk . . . . Csaknem pukkanva mesélik egymásnak az emberek, hogy szakácsnét és asobalányt tartunk és — három asobában kucorgunk! . . . . Igazán dőreség! . . . . Azonnal lakást fogas kereskedni . . . . Legalább öt asobával! . . . .

A bús ember elhallgatott. Astán feltámaszkodott s megszólalt újból:

— Hát most keresek egy öt asobás lakást. . . . De tudom, még ezzel nem lesz vége!

Tartok én még lovakat is, meg házat is veszek . . . . És ki tudja, vége lesz-e még akkor! . . . .

És a bús ugyan körülfönt. J.—Ca.

Esküdtzséki tárgyalások.

A csikszatmári királyi törvényszék, mint esküdtzséki bíróság az esztendő tárgyalásainak második sorozatát folyó hó 1-én kezdte meg. Ezen második ciklus szokatlanul rövid; mindössze három ügy került benne elbírálásra. Kettőben már döntöttek az esküdtzek. Az egyik felmentéssel, a másik súlyos büntetéssel nyert befejezést.

Első nap.

Junius 1-én Ráduly József Dénése és társai elleni bűnygyben kellett az esküdtzeknek dönteniük. A vád akként szólt, hogy Ráduly József Dénése 1908. évi március 8-án Madéfalván Agoston Márton testét bicsekkel való szúrás által szándékosan, de élesei szándék nélkül akként bántalmazta, hogy az okozott súlyos testi sértés folytán a sértett halála következett be. Ráduly Balázs Dénése és Botár Mihály pedig Ráduly József Dénése ezen ténnyét szándékosan előmozdították és megkönnyítették az által, hogy a cselekmény elkövetésénél nyújtandó segély végett lőszerszárazéka, a helyszínen megjelentek és szintén támadólag léptek fel.

Ezen tárgyalást Fekete Imre törvényszéki bíró vezette, szavazó bírák voltak Báldi Aurél törvényszéki és Maraschky Róbert járásbíró. Elsőrendű vádlottat Dr. Szántó Samu ügyvéd helyettese; Kormos Emil ügyvédjelölt, másodrendűt dr. Bocskor Béla és harmadrendűt dr. Erős Vilmos ügyvédek személyesen védtek. A közvédat Jeney László kir. ügyész képviselte.

A bizonyítási eljárás befejezte után másod- és harmadrendű vádlottakkal szemben a kir. ügyész a vádat elejtette, mert a bizonyítási eljárás adatai szerint a hűségesség kritériuma fen nem forogott.

Az elsőrendű vádlott bűncselekményére vonatkozólag a törvényszék négy kérdést intézett az esküdtzekhez. Az első a halált okozó súlyos testi sértés büntetésére, a második a jogos önvédelemre, a harmadik az erős felindulásra, a negyedik a jogtalan bántalmazással kapcsolatos erős felindulásra vonatkozott. Az esküdtzek az első két kérdésre igenel felelve a törvényt alkalmazó bíróság vádlottat felmentette.

— Második nap. —

Junius 2-án az esküdtzeknek egy súlyos deliktum ügyben kellett határozniuk. A vád gyilkosságról szólt. Ennek a bűncselekménynek hisztórikuma a következő: Ditróban 1908. évi március 13-án reggel 7—8 óra közötti időben a László István kántor szolgálatában álló Nagy Berta cselédleányt az udvaron levő kútban halva találták. Az orvosrendőri hullvizsgálat a halál okául vízbejutást állapított meg, amely véletlenségből akként jöhetett létre, hogy az elhalt, amint a merített vedret ki akarta emelni, megcsúszott, az egyensúlyt elveszítette s a tég nyílása kútha fejjel beleesett, miert is a gyergyószentmiklói főszolgabíró a hulla eltemetését megengedte.

Később azonban kiderült, hogy Nagy Berta nem a fentebb említett körülmények között és nem véletlenségből esett a kútb, hanem cselédársai: Molnár Ferencz Istváné és egy 18 éves leányka Ferencz Karolin bosszúból megfojtották és már meghalva dobták a kútha. Ezen tetteket pedig közös egyetértéssel, előre megfontolt szándékkal és ki-elezelt módon akként hajtották végre, hogy Ferencz Karolina késő este az istállóba csalta Nagy Bertát, miáltal Molnár Ferencz utóbbi megfojtotta, szalatt Ferencz Karolina a lámpát eloltotta és vigyázkodott; azután pedig a hullát közösen dobták a kútha, s hogy a gyanút magukról elhárítsák, Ferencz Karolina egy üres kártyát tett a kút mellé és azt állították, hogy az elhalt este vízért ment és véletlenségből esett a kútha.

A királyi ügyészeg Molnár Ferencz, mint tettes és Ferencz Karolina, mint bűnséged ellen gyilkosság büntetése miatt emelt vádat, de az esküdtzekhez intézendő kérdések közé a szándékos emberölés büntetésére vonatkozott is felvinni kérte. Jeney László vád, Kormos Emil és Botár Adolf védőhezédeli után az esküdtzek vádlottakat a gyilkosság büntetésben, mint tettes, illetve bűnségedet mondták ki bűnösnek, mire a bíróság Molnár Ferenczre 15 évi fegyházra, Ferencz Karolinát pedig 8 évi börtönre ítélte el. Az ítélet jogerős.

Nyilvános elszámolás.

A következő levelet vetük:

Az országos gyermekvédő liga érdekében a főispán és alispán által kibocsátott felhívások alig remélt fényes eredménnyel jártak.

A vármegye közönsége bebizonyította, hogy a mai anyagiás célokért küzdő világban magas erkölcsi célokért lelkesülni tud s áldozni képes.

Minden rendű és rangu, mindenféle társadalmi állásu honfiai és honleányok vetélkedve buzgólkodtak a szent cél eszközeinek gyarapításában s az eredmény annak megfelelően a lehető legkedvezőbb volt.

Eddig azaz április 26-ig befolyt összesen 1929 kor. 76 fillér.

A kiadás volt 17 kor. 33 fillér, tehát az elhagyott gyermekek javára tisztán maradt 1912 kor. 43 fillér.

A fenti összegből juttatott Gyergyóalfalu község közönsége 142 kor. 40 fillért, Borszék község 19 kor. 3 fillért, Csikcsicso 25 kor. 4 fillért, Gyergyócsomafalva 19 kor. 91 fillért, Gyimesfelsőlök 6 kor. 41 fillért, Gyimesközéplök 16 kor. 12 fillért, Gyergyóholló 21 kor. 64 fillért, Gyergyókölyénfalva és Vasláb 40 kor. 96 fillért, Csikkozmas és Lázárfalva 59 kor. 39 fillért, Gyergyóremete 168 kor. 95 fillért, Csikkrúkos 24 kor. 93 fillért, Csikszentkirály 7 koronát, Csikszentmihály 4 kor 5 fillért, Csikszentmihály és Csekefalva 17 kor. 42 fillért, Csikszenttamás 18 kor. 76 fillért, Gyergyóújfalva 34 kor. 97 fillért, Kászonújfalva 15 kor. kor. 69 fillért, Gyergyótölgyes 21 kor. 90 fillért. Tusnád és Verebes 116 kor. 61 fillért, Csikvárdotfalva és Csobotfalva 34 kor. 63 fillért, Gyergyószentmiklós város közönsége 292 kor. 97 fillért, Csikszatmár város közönsége 702 kor. 3 fillér, a Szépvíz község 118 kor. 95 fillért, azaz a vármegye összesen 1929 kor. 76 fillért.

Április 26. és 30-ka között beklüdtött még Csikszentgyörgy községe 18 kor. 54 fillért, úgy hogy az egész vármegye gyűjtése bezarólag f. évi április hó 30-ig 1968 kor. 90 fillért tesz ki, amelyből levonva a 17 kor. 33 fillérvnyi kiadást, marad a gyermekvédő liga javára tisztán 1940 kor. 97 fillér.

Kelt Csikszatmár, 1908. május hó 1-én.

Hazaifias üdvözléssel:

Kállay Ubul,
főispán.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A bírák szabadsága és újabb ügybeosztása. Törvényszékünk bírói kara Gyalóky Sándor elnök vezetése alatt folyó évi május hó 31-én teljes ülést tartott, melyen a bírák szabadságidejére és Csipkés Árpád törvényszéki bíró helyébe Csiszér János törvényszéki bírók kinevezése folytán beállott változásra tekintettel, az újabb ügybeosztásra nézve a következő megállapodás történt:

Szabadságidejét tölti Jerzsák János í. táblai bíró július 1-től augusztus 4-ig és szeptember első felében 7 nap, Csikszatmár—Nagyvárad; Kovács Lajos törvényszéki bíró június 5-től július 3-ig, Póstyán; László Géza törvényszéki bíró szeptember 1-től október 12-ig, Csikszatmár—Kolozsvár; Geczó Béla törvényszéki bíró május 6-tól június 2-ig és júli. 6-tól júli. 19-ig, Herkulesfürdő; Fekete Imre törvényszéki bíró aug. 4-től aug. 26-ig, Nagyvárad; Bodor Ödön törvényszéki bíró június 15-től július 13-ig, Karlsbad; Báldi Aurél törvényszéki bíró szeptember első felében 2 hét, Csikszatmár—Gyalu; Jurkovicz Ottmár törvényszéki bíró megszaktított rövidebb ideig tartó szabadságot vesz igénybe, Budapest—Balatonlelle; Bocskor Antal törvényszéki albíró decz. havában, Budapest; Császár László törvényszéki albíró júli. 6-tól augusztus 9-ig és szeptember 23-tól szept. 30-ig, Oklánd—Magyarság. — Junius hó 16-tól kezdődőleg: a sommás felebbviteli tanács elnöke Jerzsák í. táblai bíró, rendes tagja Fekete Imre törvényszéki bíró; a büntető főtárgyalások elnökei aránylagos beosztással Báldi Aurél és László Géza törvényszéki bírák, a büntető felebbviteli tárgyalások elnöke Báldi Aurél törvényszéki bíró, ezek előadója Csiszér János törvényszéki bíró; a házassági ügyek előadója Jurkovicz Ottmár törvényszéki bíró; tekkönyvi előadó László Géza törvényszéki bíró eddigi rezortjában Csiszér János törvényszéki bíró, ki a rendes perek egyhatod részét is kapja. Egyebekben az eddigi ügybeosztás érvényben továbbra is fennmarad. — Végül törvényszékünk bírói kara Báldi Aurél törvényszéki bíró indítványára azt a kegyeletlen és szép eszmét határozta el, hogy törvényszékünk eddigi elnökeinek arczképét a tanács-terem részére megfesteti és e tárgyan a további intézkedés megtételével az indítványt tevő bíró tista meg.

— Új ügyvédiroda. Dr. Pál Gábor ügyvédi irodáját folyó hó 1-én a Veress Elek-féle házban megnyitotta.

— Mejtérés. Megható szép egyházi ünnepélye volt folyó évi május hó 31-én Csikszentmihály róm. kath. hitközségnek. Ugyanis e napon tért vissza a róm. kath. egyház kebelébe a csikszentmihályi derék állomásfőnökönek — Csiki Jánosnak szelid, nemeslelkű neje, született Szigeti Erzsébet. E kedves nő eddig is csak névleg volt református; tényleg lelkeknek minden gondolatában, szívének minden érzésében katolikus volt. És mert a közelmúltban két szép gyermekének hirtelen halála által az anyai szívre következett mély fájdalom és keservek között lelkének vigaszt egyedül a kath. vallás igazságában találta, hitbeli meggyőződése azon szilárd elhatározásra vezeti, hogy ő formailag is katolikus lesz. Ezen üdvös elhatározást az alkalommal végre is hajtá. A vasárnap isteni

tiszteletre egybegyűlt buzgó hívek előtt Jakab Lajos esperes-plebánosnak kezébe, Török Ferenc országgyűlései képviselő, Korödy Mihály csikszentmiklói és Kovács Mihály szépvízi plebánosok jelenlétében letette a hitvallási fogadalmat. A meghatottságból származott főnséges érzelmek e kedves nő egész lényén visszatükrözöttek, melyek még tovább fokozódtak, midőn Török Ferenc képviselő az ő ékes szólásával rámutatott arra, hogy mit tesz katolikusnak lenni. A megtért kedves nővel együtt üdvöndelt az egész nép és a jelen volt papság a szívből óhajtók, hogy több ily napot adjon az Ur az ő igaz egyházának. Verebesi.

— Iszákoság és terheltég. Azok a bujok között, melyek a testrészek növekedési képességének, a mirigyeknek s ezeknek veleszületett hibáit okozzák, első helyen áll az iszákoság. A szesz italok ilyen hatását az állattenyésztők is ismerik. Ha ugyanis nagyon apró termeltű lovakra vagy kutyákra akarnak szert tenni, szeszelt tartják az anyáállatot. Leventhaler írja világhírű művében, hogy egy nagyon iszákos apának 14 gyermeke közül négynek volt nagyon kis feje — ami a terheltég kétségeltelen jele — de a gyermekek egy-szörmind buták és nyavalyatörősek (epilepsziások) is voltak Pilz ismeret egy család, melyben a nagyapa és apa is rendkívül iszákosak voltak s tíz gyermek között négynek volt nagyon kicsi feje, a többi vízfejű volt s valamennyi buta; a vízfejűek mind görcsökben haltak meg. Egy rendes koponyájú loánygyermekük is félkegyelmű volt s ennek négy gyengeelműje gyermeke született. Ennél már csak az a megdöbbentőbb eset, hogy egy iszákos apának két feleségétől való 24 gyermeke közül 22 halt meg görcsökben; egy él, de epilepsziás, a másik élő skrofulás. Egy iszákos borkereskedőnek 11 gyermeke halt meg epilepsziában; három él, de mind a három epilepsziás. Mindezek az esetek bizonyítják, hogy a gyermek fejének és egész testének fejlődését a szülők által élvezett szesz ital milyen veszedelmesen megromlathatja. Bourneville, az idiótizmusnak világszerte legjobb ismerője állítja, hogy ezor buta gyermek közül 750-nél a butaság a szülők iszákoságától ered.

— Kereskedelmi szerződés Romániával. Bécsi táviratunk szerint Mihálovcis külügyminiszteri osztályfő, a vám-és kereskedelmi értekezlet elnöke Bukarestbe utazott, hogy a román kormányral az Ausztria-Magyarországgal való kereskedelmi viszony újraszabályozása dolgában tárgyaljon. Utazásának tisztára tájékoztató jellege van.

— A romániai magyarok látogatása. Most vesszük a hírt a romániai magyarok nagyszabású kirándulásáról. Brailából ugyanis ötven katolikus magyar látogat el hozzánk a pünkösdi buszra. Ez utjukkal kapcsolatban a madéfalvi emlékoszlopnál egy kis ünnepély keretében koszorut helyeznek el, kitejézetet adva a magyar bazar iránti ragaszkodásunknak. A kirándulók f. hó 5-én a délutáni vonattal érkeznek Gyimes felé.

— Szabad fürdés az Ottban. Napról-napra haljnak a panaszokat a csikszatmári tórnél tapasztalható azon türethetetlen állapot miatt, hogy az ott vízében — közvetlenül az út mellett — minden józlel hátrányára szabad fürdőzéseket rendeznek úgy, a hogy az Isten az embert megteremtette. Panaszok az elmúlt években is voltak, orvoslásukat azonban nem láttuk. Az intelligens közönségnek pedig nem kellemes látvány. Ott van a kihágási törvény és szabályrendelet, csak ellenőrizni, illetőleg végrehajtani kell. Felhívjuk az illetékes rendőrlhatóság figyelmét, hogy a közönség jogos értekeit védelmezze meg.

— A madéfalva—gyergyószentmiklósú vasútvonal felülvizsgálása. A madéfalva—gyergyószentmiklósú vasútvonal végleges felülvizsgálására a budapesti máv. főfelügyelősége és kolozsvári üzletpolitikai bizottságot küldött ki, mely a részletes felülvizsgálatot már megkezdte.

— A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület helyi bizottságának elnöke a következőket teszi közzé: A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület évi közgyűlést Budapestban (Váci-utcai városnéző disztermben) és éven junius 14-én tartja meg. A közgyűlésre felutazó tagok a m. kir. államasutakon oda és vissza szóló, nyolc napi érvényű bíró, féláru vasúti jegy váltására jogosító igazolványt kapnak, ha ezért hozzájún junius 7-ig fordulnak. Felhívom a szanatorium egyesület t. tagjait, hogy minél többen vegyünk részt közgyűlésünkön. A féláru jegy váltására szóló igazolványt azok is megkapják, akik junius havától iratkoznak be az egyesületbe. Hazaifias tisztelettel: A bizottsági elnök.

— Új unitárius templom. Sárospatak Udvarhelyt az unitárius egyház újonnan épített díszes templomát a napokban szentelte fel ünneppieszen Ferenc József püspök, ki nagy közönség jelenlétében mondott beszédet. Délben háromszáz terített lakoma volt, a melyen az erdélyi unitárius egyházmegyék is képviselve voltak. Este fényes bál volt. A püspök innét körutra ment és beutazta az unitárius községeket.

— Vlád Aurel né bünpöre. A dévai törvényesek május 27-én tárgyalta Vlád Aurél családjának ismeretes bünpörét. Mult év májusiában a bábolnai községi iskola vizsgáján megjelent Lala Péter bábolnai oláh pap, Vlád Aurel neje és anyja. A gyermekek magyarul „Isten hozott”-al üdvözölték őket, és ez ellen, a jeles vendégek megbotránkozva keltek ki. A magyar nyelvű feleletnél az asszonyok megbotránkozva felpattantak és azt mondták, hogy a magyar nyelv nem ér semmit, ne tanuljanak magyarul. Ebből országra szóló botránny támadt. A szerdai tárgyaláson sok oláh pap és az oláh intelligencia számos tagja volt jelen. Este 8 órakor hirdették ki az ítéletet, a mely szerint Vlád Aurél nejét egy havi államfogházra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte a törvényesek, anyját azonban a vád alól felmentette. Az ítélet ellen az ügyész és a védők felelőzetést jelentettek be.

— Kabaret-hangverseny a Vigadóban. Szencziációs művészeti eseménynek leaszínhelye június 10-én városunk Vigadójának diestert. Régen volt Csikszereadán olyan nagy és előkelő művészársaság, mint a miylen ezen az estén terített asztalok mellett kabaret-hangversenyt rendez a Vigadóban. A társulatot, melynek programja változatos, nagy és művészi, Palásthy Marcell budapesti hírlapíró társunk, az ismert novellairó és az Andriássy-uti modern színház kitűnő nevű konferenciájára vezetői és tagjai sorában csupa elsőrangú művész nevére találunk. A művészársaság primadonnája Táborné Frida, a Szigligeti színház Unnepelt művésznője, kinek neve Erdélyi műértő közönsége előtt egyike a legjobban hangzóknak. Főúrsága a tournéen levő művészársaságának Palásthy Sándor, a budapesti Királyi színház új énekes bonvivántja, aki egyike Magyarországnak legjobb és legsokoldalúbb színészeinek. Ő az, aki két év előtt, mikor mint rendező és operette-színész Nagyváradon a Szigligeti színházhoz leszerződött, a következő szerepekben mutatkozott be: Az angol asszony lánya, Ange Pitoujánban (komoly lírai tenor szerep) Casanovában (bariton szerep), a Drótosót Pfefferkornjában (burleszk komikus), azután mint Bobherceg (ő az egyetlen férfi színész, aki azt a primadonna szerepet brilliánsan eljátszotta) s ugyancsak a Bobhercegben előadta Pomponius szerepét, az öreg professzorét, a mely tudvalevőleg énekes jellem szerep. Palásthy Sándor e szerepeiből a műértő közönség foglalkozhat alkotni ennek a csodás tehetségű, s igazán magyar művésznőknek rendkívül kvalifikált. Tagja a társadalomnak Szász Ilonka, a budapesti kabaret világ egyik rokonszenves, nagytehetségű szépsége, a ki mint koncert és kabaret énekes, elsőrangú. Látni fogjuk a Szigligeti színház bájos tagját Asszonyiné Lenkét, Broeken zongoravirtuost, aki az egész előadást kíséri Kados Andort, a kolozsvári Nemzeti-színház volt tagját, a ki jelenleg a budapesti modern-színház kitűnő tagja és egész érdekes művészeti produkció keretében, a hangszerutánzásban az ismert olasz artistát, Revére Prosperót. Az egész előadást művészien szép ötletesen vidám keretbe Palásthy Marcell conferálása foglalja. Jegyek a pompás művész estére Szaboda József könyvkereskedésében előre kaphatók s a Vigadóban Szentmiklósi Józsefnél jegyezhetők elő. Helyárak: elsőrendű ülőhely 3 kor. Másrendű ülőhely 2 kor. Karzati ülőhely 1 kor. Karzati állóhely 50 fillér. Az érdekes művész eseményre még visszatérünk.

— Tanulmányut a londoni magyar kiállítás megtekintésére. Vármegyénk szülöttje, a tevékenységéről ismert dr. Molnár Ákos fővárosi ügyvéd, országgyűlési képviselő nagy-szabán tanulmányut rendez a Londonban már megnyitott kiállítás megtekintésére. A részvétel feltételei annyira kedvezőek, hogy nem mulaszthatjuk el azoknak közlését. Résztvevni szándékosok forduljanak egyenesen dr. Molnár Ákos országgyűlési képviselőhöz (Budapest, Rákóczy-ut 22. sz.), ki a jelentkezéseket elfogadja és a szükséges felvilágosításokat megadja. A tervezett társas tanulmányut programja a következő: A tanulmányut résztvevői három csoportban keresik fel London, és pedig: 1908. június hó 20-án, július hó 15-én és augusztus hó 20-án. Indulás Budapestről kllő. vonaton a nyugati pályaudvarról, mindenkor d. u. 3 órakor. Utirány: Wien, Frankfurt, Köln, Erläsael, Ostende, Dover, London. Minthogy Londonban vasárnap az összes üzletek, valamint mulatóhelyek zárva vannak, a város egészen kihalt, a indulás mindenkor szombati napon történik s így a vasárnap utazással telik el. A tengeri utat a legényelmesebb, mert az utasok este

kabinjalkba térhetnek s az éjszakát nyugodtan átaludhatják. Érkezés hétrón reggel Londonba. A társaság megtekinti London összes nevezetességeit (Parlament, Westminster Apátság, Szent Pál templom, Tower, a Docks, stb. stb. minden estét más-más szórakozó helyen tölt, résztvesz a magyarság tisztelőre rendezendő nagy banketten s a közbeeső vasárnapot egy soha el nem felejthető szépségű Themse hajókiránduláson tölti, megnéve a Hamtoncourt palotát, III. Vilmos király tündér kertjét, Richmond-parkot és Kew Gardenst, a világ legszebb pálmakertjét. Viaszfalét ugyanazon utvonalon előirányozva, ha azonban valaki más uton óhajti hazatérni s ebből szándékát az indulást 14 nappal megelőzőleg bejelent, annak menetjegye tetszés szerinti irányban fog kiállítatni (45 napi érvényességgel), ez esetben azonban az illető köteles az előirányozott utvonalon s az általa kívánt utirány közötti netaláni különbséget megtéríteni. A részvételi díj 600 korona. Ez az összegben bennefoglatatik a vasuti és hajójegy Londonba és vissza s a teljes ellátás, az indulás percétől kezdve már az uton, valamint a 8 napos londoni tartózkodás alatt. látványosságok és színházak belépődíjai, vezetők és kocsiköltség, borralvölök stb., s. A résztvevőknek a kirándulás kezdetétől annak befejeztéig a fenti összegben felül egyetlen fillér kiadása sem lesz. A kirándulás befejeződik a nyolcadik napon. Ekkor a rendezőség kötelezettsége is megszűnik, magára vállalja azonban még díjtalanul az utasoknak a vasútra szállítást és a podgyász feladását. A ki meg akarja hosszabítani angliai tartózkodását avagy egyéb kirándulást tervez, s aki a londoni magyár kiállítással kapcsolatosan üzleti konjunkturát akar London export-cégeivel létesíteni, annak a rendezőség tanácsaal szolgál és minden lehető kedvezményt kieszközöl Londonban felállítandó irodája által. Jelentkezést legkésőbb az indulást megelőzőleg 14 nappal fogadunk. A jelentkezés alkalmával 100 korona fizetendő le, mely összeg a részvételi díjba beszámíttatik. Londonról és a londoni életről minden résztvevő egy könyvet kap ingyen, melyet a tanulmányi ut vezetője dr. Molnár Ákos adott ki.

— Ostályosás az állami menésekben. A földmívelésügyi miniszter közli az érdekelte közönséggel, hogy az idei löszályosás határnapjai a következők: Mezőhegyesen május 27-től június 4-ig. Bábolnán június 13—17-ig. Kisbábén június 19—23-ig és Alsószombafalván augusztus 5—7-ig.

Agyonharapta az urát. Kézli-vásárhelyről érteklünk, hogy Fészek Mihály aszodai fájpari munkás össeszólalkozott a feleségével, majd aztán összeverekedtek, miközben az asszony férjének arát, orrát, valamint az ajkát összeharapta. Fészek Mihály a kapott sérülésekre vérmérgőzés következtében belehalt. Az asszonyt letartóztatták.

— Égből értek. A Kovácsna közszög mellett fekvő Sügepatak és Lirinc-öklal nevű erdő-részek, ugyasintén Zabola nagyközszög Bojtos nevű erdeje és Gelence nagyközszög Csarverleje a nagy szél következtében napokig lángokban állott. Az oltási kísérletek eredményteleneknek bizonyultak, mert a tűz tovább terjedt.

— A dánost rablógylkos elgányok elttelése. Országszerte szenzációnk keltett az a hatalmas bünper, mely több mintegy hónap óta foglalkoztatja a budapesti esküdttörborságot. Az országban régóta égető szükséglet képez a cigánykérítés gyökeres megoldása. A köborrigányok garázdálkodása, mely mindnyájunk életét és vagyónat veszélyeztetti, többé már elviselhetetlen. A most lefolytatott bünper élénk tannagot szolgáltat erre. A dánosi esküdttörbör egy egész cigánykaraván emberi képzeltet felülmúló vadállati kegyetlenséggel lemészárolja és kirabolja a tisztelőtreméltó Szarvas családot: levő a segítségükre siető kocsist, hogy élő tanuja ne maradjon szörnyű tettüknek. Pár nap múlva már Gyónon folytatták kegyetlenségeiket. E borzalmas tetteikért vont a felelősségre a karavánt a budapesti esküdttörbör. E pártját ritkító bünper felkeltette a külföldi érdeklődést is. kevelzőtlen világtársa helyrevező bizbiztonsági állapotainkat. Egy hónapi nehéz esküdtzési tárgyalás után a napokban hozta meg ítéletét a bíróság. Az esküdtek verdiktje alapján, mely négyrendbeli gylkosságban és egy halmoz más büncselekményben mondta ki vétkeket a vádlottak fölkomposnit, mindenki azt várta, hogy nem kerülül el a halálös ítéletet. A bíróság azonban élő tanu hiányában nem tudta megállapítani, hogy a vádlottak a büncselekmények halmozásában minő tevékenységet fejtettek ki személyileg, épen ezért nem alkalmazta a törvény teljes szigorát, mely a fölkomposokra kötel általi halált ír elő. A törvényesek az esküdtek ver-

diktje alapján a következő ítéletet hozta. Sztójka Párnót elítélte életfogytig tartó fegyházra; Sztójka Dolárt szintén életfogytig tartó fegyházra; Sztójka Bujkát tizenöt évi fegyházra, Bulog Tutát tizenöt évi fegyházra. Lakatos János Kunát tizenöt évi fegyházra, Trokár Marcsát életfogytig tartó fegyházra, Surányi Csoroszlját öt évi fegyházra, Lakatos Julcsa Luternát öt évi fegyházra, Surányi Ignácot hat évi fegyházra, Surányi Mártont nyolc évi fegyházra. Surányi Lidi Lizit három évi fegyházra, Kolompár Zelit egy évi börtönre, Lakatos Ficsi Lulugyát négy évi fegyházra, Kolompár Buert egy évi börtönre, Surányi Julesát egy évi börtönre és Lakatos Muri Kácsit tíz hónapig fogházra. Az ügyész, valamint a védők semmiségi panaszt jelentettek be.

— A községi és körörvosok fizetése. Andrásy Gyula gróf belügyminiszter május 26-án a képviselőház elé terjesztette a községi közegészségügyi szolgálatról szóló törvényjavaslatát. A nagy terjedelmű nagy fontosságú javaslat negyvenegy szakaszban sok üdős és szükséges intézkedés van. de ezek első pillanatra mind csekély jelentőségűek ahhoz a pár sorhoz képest, a melyben kimondja a javaslat, hogy az összes községi és körörvosokat az államkincstár fizeti, és hogy a körörvosok helyzetén segíthessen a legradikálisabb eszközökhöz nyult: államosította az összes községi és körörvosok fizetését, de meghagyta őket a községi autonómia tisztviselőinek, s rendezte a fizetésüket úgy, hogy azzal egyelőre tökéletesen meg lehetnek elégedve.

— Vörösmarty-szobor leleplezése. Május 24-én a fővárosi költés ünnepep ült, Vörösmarty Mihály a „Szózat” keltőjének márványba faragt szobrát, a Gizella-téren e napon leplezték le. Ott volt a társadalom minden rétege, kezdve a király személyének képviselőjétől, József magyar királyi hercegtől, a legkisebb tanulót, sőt a külföldről, a szétarabolhat Lengyelország lelkes hazafijainak sorából is sokan eljöttek az ünnepra, hogy tannagot tegyenek az ezereves lengyel-magyar barátságáról, amelyről, nem egy szép dal kelt szárnyra a hullatalan költő leányról. A királyi herceget Rákosi Jenő üdvözölte. A főherceg emelkedett hangon válaszolt: felhívta hazánk fiainak figyelmét a szoborra és a költőnek magasztos szavaira: „Hazánkban rendületlenül légy hiva őh magyar!” A műalkotó Kallós Ede, Teles Ede és Márkus Géza. A főherceg elmagduttatással nyilatkozott a szoborról. „Gyönyörű! — mondta a királyi herceg — egyike a legkiválóbb emlékműveknek.

— Gyógynövények gyűjtése. Hazánk némely vidékein igen sok és értékes gyógynövény terem vadon, az utak mentén, az árkpartokon és szikes területeken. A természetnek ez az önként kinalkó kincse eddig valószínűleg elhallódott, mert a nép sem a gyógynövény-szedést, sem szállítást, sem piacait nem ismeri. Ezek a körülmények arra birták Darányi földmívelésügyi minisztert, hogy 8 napra terjedő kurzust rendezett néptanító és lelkesek részére. A kurzus a kolozsvári gazdasági akadémián lesz július 27-től kezdődőleg. A jelentkező lelkesek és tanítók közül első-sorban a hegyvidéken és Székelyföldön működők veszik fel, arra való tekintettel, hogy a gyógynövény szedés leginkább ezen vidékek gazdasági helyzetén tudna segíteni. A kurzusra felvett lelkesek és tanítók teljes olátást és 64 korona utazási átalányt kapnak. A kik a gyógynövény-szedés, szállítás és piaci ismereteket elsajátítani kívánják, adják be kérvényeiket május hó 30-ig vagy a kolozsvári gazdasági akadémia igazgatóságához, vagy a hegyvidéki és erdélyi rész miniszteri kirendeltséghez. A kérvények a földmívelésügyi miniszterhez czimpzendők.

— Nyilvános nyugtázás. A folyó hó 19-én tartott műkedvelő színelőadás alkalmával fellülhöztek: P. Mikó Ilona 20 kor., Mikó Bálint 19 kor., Kállay Ubulné 11 kor., Dr. Szántó Samu, dr. Györgypál Domokos, Fekete Vilmos 6—6 kor. Szaboda József 3 kor. Boltesz Ferencné, Cseder Dező, dr. Fejér Antalné, dr. Fodor Antalné, dr. Gaál Endre, Hankó Antal, dr. Lukács Gyula, dr. Márton László, Rákósy István 2—2 kor. Baldi Aurél, Jarkovics Ottmár, N. X. 1—1 kor. Ifj. Darvas Béla 40 fill. Vitályos Károlyné 20 fill. Tiszta jövedelem 172 kor. 70 fill. Fogadják a jötekményül érdekében a rendezőség hálás köszönetét. — Ama nagyérdemű műkedvelőknek, akik az ellenséges áramlatal s anyki kibővíztő akadályfal szemben a szent lgy mellett buzgón kitartottak, Isten áldását kívánja és forró köszönetet mond az elnökség.

— Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók és gazdasági szaktanítónók számára. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a gazdasági ismétől iskolák vezetésére hivatott néptanítók, illetve szaktanítónók gazdasági kiképzése czéljából folyó évi június 20-tól bezárólag augusztus 14-ig az algyógyi, búkés-

csabai, breznobányai, csákovári, calkszeredai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcsagi, komáromi, lugosi, nagyszentmiklósi, rimaszombati, szentimrei, szilágysomlyói és szabadkai földmívelő iskolában a mult évhez hasonlóan 20-20, összesen 300 néptanító, a kecskeméti földmívelő iskolában pedig 20 gazdasági szaktanítónó részére négyhetes mezőgazdasági tanfolyamot rendez. Ezen tanfolyamra felveendő minden egyes néptanító, illetve szaktanítónó 100 korona átalányban részesül, mely összegből 40 korona ellátási díj levonásával 30 korona a jelentkezéskor, ugyanannyi a tanfolyam befejezése után fog kifizettetni. — A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban levő oly néptanító, illetve szaktanítónók vétettek fel, akik mezőgazdasági tanfolyamou még nem vettek részt A tanfolyamokra magukat felvételt kívánó egyének az iránt az illetékes tanfelügyelőségknél tartoznak kellő időben jelentkezni. A kir. tanfelügyelők a folyamodók névsorát a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez terjesztik fel, a felvétel pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszter kijelölése alapján fog történni.

„Véres kardparbaj”. Kaptak a következő levelet: Tekintetes Szerkesztőség! Becsese lapjának egyik utolsó számában a folyó hó 19-én Kolozsvárt történt párhajalommal foglalkozó közlésére tisztelettel kérem az igazság érdekében következő soraim közzétételét: Tény, hogy ellenfelem gyerekes viselkedése következtében támadt össeszólalkozás miatt kénytelen voltam vele megmérkőzni, amely alkalommal jobb kezemen jelentéktelen karcolást laptam, amire orvosom véleményére a párbut beszünttettk. Minden egyéb hír légből kapott és tendenciózus meghamisítása igazságnak. — Egyébként a hír forrását nagyon jól ismeri s az önkelamirozásra a méltó kritikát megadta már a kolozsvári közönség, — s minden jó izlést ember. A tek. szerkesztőségnek maradtam nagybecsű tisztelője, Kolozsvár. 1908. május 28. Matheovits Ferenc jogszigorló.

— Csángó munkások behozatala. A magyar gazdaságvétség választmánya foglalkozott a csángó munkások behozatalának kérdésével és határozatlan kimondotta, hogy ezeknek az állami munkástartálékba való felvételét kívánatosnak tartja, miért is megkere-szt intéz a földmívelésügyi miniszterhez, hogy az évente mezei munkára elszögdő csángók behozatalát czélszerű intézkedésekkel lehetővé tegye.

— Hirdetmény. A sepsiszentgyörgyi állomáson összpontosuló honvéd csapatok élelmi szükségleteinek ajánlati tárgyalás után való biztosítása iránt kibocsátott hirdetményhöl. Mely szerint a fent jelzett csapatok részére 1908. évi július hó 1-től július hó 28-ig terjedő időre szükséges körülbelül 11400 adag 840 grammos kenyér, 28 métermázsza zab, 22 métermázsza szén és 12 métermázsza alom szalma biztosítására versenytárgyalás hirdettettk, mely tárgyalás Sepsiszentgyörgyön folyó évi június hó 10-én d. e. 9 órakor a város háznál fog megtartatni. A szállításra vonatkozó feltételek fizete a kerületi hadbiztonságnál, a kerületbeli ezredek kezelő bizottságánál és a honvéd állomási parancsnokságoknál tájékozás céljából betekintethők. — A m. kir. csikszereadai honv. áll. parancsnokság.

— Gyümölcsfeldolgozó gépek kölcsönzése. A földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy a gyümölcstermelő vidékek gazdái minél kiterjedtebb módon értesítsek arról, hogy a miniszter olyan közönségeknek, egyleteknek és szövetkezeteknek, melyek a folyó évben nagyobb gyümölcstermetést várnak és azt friss állapotban nem tudják értékesíteni; másrészt pedig nincsenek olyan helyzetben, hogy maguk szerezhesenek be cider malmo-akat, sajtolókat, aszalókat, — ezeket a gyümölcsfeldolgozó gépeket három-hat heti használatra a földmívelésügyi miniszterom ingyen engedti át. A kérvényeket legkésőbb június 10-ig kell beterjeszteni. Tudtal adja a miniszter azt is, hogy a szállítási költségeket az érdekeltek viselik, továbbá azt, hogy ezen szeszifőző-készülékeket horsepró és szőlőtörkölő lefozósére egyáltalán nem engedélyezi. Mivel pedig a gépek és eszközök csak korlátozott számban vannak, azokat csak oly közönségek és szövetkezeteknek engedti át, ahol tényleg töme-ges és friss állapotban nem értékesíthető gyümölcstermés várható.

— A III. osztályú keresetudó. Kézikönyv az adókövető bizottságok, valamint az adózó nagy közönség részére. Irta dr. Ödönf Miksa bpesti ügyvéd. A mű írja a III. osztályú keresetudó ismertetési elméleti de különösen gyakorlati szempontból. Feldolgozza benne a szerző rendszeresen az adó lényegét, az adókövető bizottságok szervezetét, a bizottságok előtti eljárás, a kivetés elleni fel-szólamlásokat, a felső fokot való eljárás módját, ismertet a régi pénzügyi bíróság, valamint a köz-igazgatási bíróság határozatait, döntéseit. Általában ugy az adókövető bizottságok tagjai, mint az adózó nagy közönség részére utbagiztatást, felvilágosítást nyujt e fontos adónem terén telmerülő minden egyes kérdésben. A könyv ára 1 korona. Kapható a szer-zőnél, Budapest, Andrássy-ut 33) valamint minden könyvkereskedésben.

Május 3. A gyergyószentmiklósi Casinovigalmi bizottsága folyó hó 4-én reggeli 9 órától kezdődőleg a marosfői vasúti állomás (Gyergyószentmiklós) közelében májlist rendez, mely kedvezőtlen idő esetén a következő vasárnap fog megtartani.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Tek. Deréki Antal urnak

Székelyudvarhely.

A József főherceg tildó szanatorium csikme-gyei főoktatója lap utján intézett felhívására tájékoztató véget kijelentjük, hogy

1. a rendezőség „A Dalárlisták” c. bohózatot adta elő; holott köztudomás szerint az ön fordítása „Priposzi dalárok” címet visel;

2. az előadott színdarabot Deréki Dező nevére dolgozta át magyarra; aki Öntől egészen különböző egyén és pedig tudomásunk szerint Budapestben a „Műkedvelő” c. folyóirat szerkesztőségének a tagja;

3. az egyesület a Műkedvelő c. folyóirat előfizetője; ez a darab annak kiadásában jelent meg. Az előzetesekkel pedig, az előfizetési feltételek szerint a darab előadási jogát is megszerezte az egyesület.

Ez okok miatt a befolyt jövedelemből Önnek neve alatt felléptetés gyanánt semmiféle összeget nem számolhattunk el, az ellen bizonyára Ön is tiltakozott volna, hanem jó szándékúrtól hűlisan vagyunk és annak más módon való megvalósítását reméljük.

Csikszereda, 1908. évi május 31-én.

A rendezőség.

KÖZGAZDASÁG.

„Hormos” Magyar Általános Váltóulat Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzügyről.

Budapest, 1908. május 29

A budapesti értéktőzsdén az elmúlt hét folyamán, dacára a magasabb külföldi jegyzéseknek és a pénzügyi viszonyok folytonos javulásának, nem tudott megszilárdulni a hangulat, ami kapcsolatban áll a nagy szárazság folytán rosszasodott természékiállítással. — Hozzájárult a tőzsdé eme kedvezőtlen állapotához a forgalomnak az ünnep miatti szűntelése, úgy hogy a tőzsdé az egész hét folyamán az üzletlenség jegyében állott. Az új járadék kibocsátásának hírére a 4% magyar korona-járadék árfolyama gyengült, ugyancsak csökkent a déli vasút részvények árfolyama is, az üzlet eredmény kedvezőtlen megítélés következtében.

Emlétként méltó körülmény, hogy az angol bank a bankamatlatát tegnap 2 1/2%-ra mérsékelte. Nevezetesebb árfolyamváltozásokról nem tehetünk jelentést, minthogy az árfolyamok, bár lassanként lemorzsolódnak, az előző hét árfolyamaihoz képest, alig mutatnak nagyobb eltérést.

Szerkesztői üzenet.

X. D. Somlyó. Beküldött verse kezdetleges verselőre vall: nem közölhető.

Faarverési hirdetmény.

Csikvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 1906. évi 1223. számú határozatával megadott engedély alapján a tunsádi közbirtokosság nevében alattírtak ezennel közhírré tessik, hogy a birtokosság tulajdonát képező „Kutárok” nevű erdőréssben eladható 70,2 kat. hold területen becalás szerint 5502 m³ gömbölyű lucz haszonfenyő, 4789 m³ gömbölyű jegenye haszonfenyő, 581 m³ lucz fenyőkéreg és 643 m³ fenyő tűzfát tartalmazó készletét 63230 korona, azaz hatvanháromezer kétszázharminc korona kikiáltási árban 1908. évi június hó 22-én délelőtt 10 órakor a község-házánál megtartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fogja adni.

Árverezők az árverés megkezdése előtt az árverést vezető elnök kezéhez a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzképpen kötelesek letenni és az egykoronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok a megajánlott összeg 10 százalékának megfelelő óvadékképes értékpapírral látandók el és abban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el, valamint az erdő fatömege a becserítéken alul eladatni nem fog.

Az árverési feltételek és a becslésre vonatkozó közelebbi adatok a közjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Tunsád, 1908. május 14.

Ferenczy Béla, ifj. **Ferencz János,** birt. jegyző. (2-3) h. birt. elnök.

Árverési hirdetmény.

Csikszentgyörgy-Körösménytizes birtokossága részéről közhírré tesszem, hogy nevezett közbirtokosság tulajdonát képező és a község közvetlen közelében levő mintegy 31,2 kat. hold kiterjedésű területen levő 1708 m³ re luczfenyő haszonfa 10610 korona 10 fillér (tízezer hatszázötvenkorona tíz fillér) kikiáltási ár mellett Csikszentgyörgy község-házánál 1908. évi június hó 11-én 10 órakor tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverésen el fog adatni.

A kikiáltási ár 10 százaléka bánatpénzképpen az árverési biztos kezéhez leteendő.

Az egykoronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok szintén 10 százalék bánatpénzzel vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral látandók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az árverési feltételek és a becslésre vonatkozó közelebbi adatok a csikszeredai m. kir. járási erdőgondnokságnál és a közbirtokosság elnökénél megtekinthetők.

Az erdőben fafelvétel csak a csikszeredai m. kir. erdőgondnokság előzetes engedélyével eszközölhető.

Csikszereda, 1908. május 23.

Bächer, kir. erdőgondnok.

180-1908. szám.

Árverési hirdetmény.

Csikcsomortán közbirtokossága részéről közhírré tesszük, hogy a nevezett közbirtokosság tulajdonát képező és Sulca-völgyére hajtó Kövessarok erdőréss mintegy 35 kat. hold kiterjedésű területen levő és 25588,5 m³ re becsült luczfenyő haszonfa eladása iránt Csikcsomortán község-házánál 1908. évi június 27-én délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 184.185 korona (egyszáznyolcvannégyezer egyszáznyolcvanöt) korona.

A kikiáltási ár 10 százaléka bánatpénzképpen az árverési biztos kezéhez leteendő

Az egykoronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok szintén 10 százalék bánatpénzzel, vagy megfelelő óvadékképes

értékpapírral látandók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az árverési feltételek és a becslésre vonatkozó közelebbi adatok a csikszeredai m. kir. erdőgondnokságnál és a közbirtokosság elnökénél megtekinthetők.

Az erdőben fafelvétel csak a csikszeredai m. kir. erdőgondnokság előzetes engedélyével eszközölhető.

Csikszereda, 1908. április 9.

Pálffy András, birt. jegyző. **Ferencz János,** birt. elnök.

76-908. kzjői szám.

Árlejtési hirdetmény.

Csikszentlélek községben építendő község-ház felépítése Csikvármegye alispánjának 2915-908. számú rendeletével engedélyeztetett.

Árlejtési összeg 10177 korona 46 fillér.

A munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1908. évi június hó 13-ik napjának délelőtti 10 órájára a község-házánál szóbeli és zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Felhívunk a versenyezni ohajtok, hogy az építkezési munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat az árlejtés megkezdése előtt az előjárószághoz annál is inkább adják be, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Az engedélyezett költség 10 százaléka bánatpénz gyanánt, vagy megfelelő óvadékképes értékpapír csatolandó az ajánlatához.

A szobanforgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek, valamint a költségvetés a község-házánál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikszentlélek, 1908. június 2.

Kovács Béla s. k., köljegyző. **Veress Dénes s. k.,** községi bíró. 1-2

405-1908. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvény cikk 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíró 1908. évi 4463. polg. számú végzése következtében dr. Fejér Antal ügyvéd által képviselt csikszeredai takarékpénztár javára Kánya Lajos és társai Delnei lakosok ellen 55 korona s jarulékaí erejéig 1908. évi

április hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 900 koronára becsült ingóságok, u. m. Kánya Józsefnél 2 fekete kanca, 2 piros pej és 1 bika; Kánya Lajosnál 1 piros pej kanca nyilvános árverésen eladandak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíró 1908. évi V. 396-4. számú végzése folytán 55 korona tökékövetelés, ennek 1908. évi február 21-ik napjától járó 6 százaléka kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 27 korona 62 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csikdelne községben leendő eszközésére 1908. évi június hó 13-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűztetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszeredában, 1908. évi május hó 25-ik napján.

Molnár Sándor, kir. bír. végrehajtó.

162-1908. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíró 1908. évi V. 97., 98/3. sz. végzése következtében dr. Bernhardt Miksa budapesti ügyvéd által képviselt Blum és társa budapesti lakos javára Jakab József csikszeredai lakos ellen 76 korona s jar. erejéig 1908. évi február hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 680 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 1 darab zongora és 2 stelliázi nyilvános árverésen eladandak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíró 1908. évi V. 97., 98/3. számú végzése folytán 76 korona tökékövetelés, ennek 1907. évi június hó 1. napjától járó 5 százaléka kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 24 korona 20 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csikszeredában leendő eszközésére 1908. évi június hó 4-ik napjának délutáni 4 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszeredában, 1908. évi május hó 18-ik napján.

Molnár Sándor, kir. bír. végrehajtó.

KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRKERESKEDÉS NYOMTATVÁNYRAKTÁR. KÖNYV- ÉS HIRLAP- KIADÓVÁLLALAT.

SZVOBODA JÓZSEF * CSIKSZEREDÁBAN.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel, betűkkel és díszítványokkal duosan berendezett könyvnyomdáját, hol olcsó árban és izléses kivitelben készíttetnek mindenféle, társadalmi, kereskedelmi és ipari czélokra szükséges nyomtatványokat, ugymint nagyobb terjedelmű művek, árjegyzékek, béli és esküvői meghívók, eljegyzési kártyák stb. Gyászjelentések és szalagok a legrövidebb idő alatt készűlnek.

Gazdagon berendezett nyomtatványraktárában folyton készletben tart mindenféle községi, közigazgatási és egyházi nyomtatványokat. — Ügyvédi és magáncélokra szükséges nyomtatványok, u. m. kötelezvények, adásvevési szerződések, meghatalmazások stb., jó minőségű papírra nyomva.

Könyv-, papir- és írószerek kereskedésében nagy választékban raktáron vannak helybeli saját felvételi tájképes levelező lapok, valamint mindenféle művészies kivitelű képes lapok és üdvözlő kártyák. Iskolai és irodai felszerelések, ugymint tankönyvek, rajztáblák és füzetek, festékek, vonalzó, hangszerek. Finom irodai író és fogalmi papírok, fekete és színes tinták, tollak, tinta-tartók, ostyák színes zsinórok.

Legelterjedtebb és legértelmesebb lap az egész vármegyében **A „CSIKI LAPOK”**. Nagy elterjedtségéért fogva hirdetések közlésére a legalkalmasabb. Hirdetések olcsó díjazás mellett számíttatnak. — Előfizetési ár egész évre 8 korona, félévre 4 korona.

A KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Kossuth utczában levő lakásomon

HARISNYAKÖTŐDÉT

rendeztem be. Hol elvállalok új harisnyák kötését, régiék javítását (fejelését).

MÜLLER AUGUSZTA Iodrászdó.

Sz. 4618-908. tkvi.

2-3

Hirdetmény.

Csikszentimron községre nézve, az 1892. XXIX. t.-cz. értelmében a tényleges birtokok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztéig, ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve ezen §-oknak az 1889. XXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §. alapján törént törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlései keresetüket hat hónap alatt, **vagyis az 1908. évi november hó 20-ik napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatóságához nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlései kereset, annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokok tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, **vagyis az 1908. évi november hó 20-ik napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatóságához nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily arányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket, a telekkönyvi hatóságához hat hónap alatt, **vagyis az 1908. évi november hó 20-ik napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulva után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű mintegy másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Csikszentmárton, 1908. május 12-én.
Góssy Péter,
kir. járásbíró.

Hirdetmény.

A csikszentmártoni gyógyfürdő birtokosainak szövetsége ezennel pályázatot hirdet a főszótáron teljesen újonnan épült és a modern követelményeknek megfelelően acetylen világítással berendezett csukrázda bérletére, az alábbi feltételek mellett:

1. Bérleti idő 5 év.
2. Ajánlat teendő berendezéssel, melyet a bérlő a fürdőigazgatóság jóváhagyásával berendezni köteles, vagy berendezés nélkül, amikor közös meg egyezés alapján a berendezést a fürdőigazgatóság köteles előállítani.
3. Ajánlattétel 1908. június hó 14-ik napjának déli 12 órájáig nyújtható be. Zárt ajánlatok is elfogadhatók. Az igazgatóság fentartja magának a jogot a bérlet kiadása fölött.

A fürdőigazgatóság.

Árlejtési hirdetmény.

A Csikszentmiklós községben a törvényhatósági bizottság által idei 72. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozattal jóváhagyott terv és költségvetés alapján építendő közszínház építési és az iskolaépület javítási munkálatainak biztosítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetnek.

A versenytárgyalás Csikszentmiklós községében 1908. évi június hó 4-én délelőtt 8 órakor fog megtartani.

Kikiáltási ár a községhez 15761 korona 67 fillér, az iskolára 1103 koronára.

Bánatpénzül ezen összeg 10 százaléka készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban az írásbeli ajánlat mellé csatolandó s az ajánlatnak tartalmaznia kell, hogy az ajánlattevő az építési és szerződési feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Az árlejtésen csak magyar honos, okleveles és megfelelő anyagi biztosítékkal bíró építésszek vehetnek részt.

A két munkálatra együtt vagy külön is tehető ajánlat.

Építési és szerződési feltételek, valamint részletes terv és költségvetés a csikszentmiklói körjegyzői irodában megtekinthetők és lemásolhatók.

A képviselőtestület fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül — tekintet nélkül a megajánlott összeg nagyságára, — szabadon válasszon, esetleg az összes ajánlatokat visszautasíthassa.

Utó- és távirati ajánlatok nem fogadtatnak el.

Csikszentmiklós, 1908. május 18

Kelemen György,
körjegyző.

2-2

Kitünő zamatu, csakis havasi málnából és legtisztább kristály-cukorból készült

MÁLNASZÖRPÖT

ajánl a „Szépvízi Gyógyszertár.” — **Ára: egy 4 kiló szörpöt tartalmazó befőtt korszónak, postán, ::: díjmentesen szállítva :::**

7 korona 30 fillér.

Nagyobb vételnél előnyárak! Minta kívánatra ingyen!

Árverési hirdetmény.

Csikszentgyörgy-Háromtizes birtokosága részéről közhirre teszem, hogy nevezett közbirtokosság tulajdonát képező és a község közvetlen közelében levő mintegy 50 kat. hold kiterjedésű területen levő 1154 m²-re becsült luczfenyő haszonfa 6473-10 (hatzernegyszázhetvenhárom korona 10 fillér) kikiáltási ár mellett Csikszentgyörgy községében 1908. évi június hó 16-án délelőtt 10 órakor tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverésen el fog adatni.

A kikiáltási ár 10 százaléka bánatpénzképpen az árverési biztos kezébe lehet üdö.

Az egykoronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok szintén 10 százaléka bánatpénzzel vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral látandók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajándottevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az árverési feltételek és a becslésre vonatkozó közelebbi adatok a csikszentmártoni m. kir. járási erdőgondnokságnál és a közbirtokosság elnökénél megtekinthetők.

Az erdőben fafelvétel csak a csikszentmártoni m. kir. erdőgondnokság előzetes engedélyével eszközölhető.

Csikszentmárton, 1908. évi május 23.

Bácher,
m. kir. erdőgondnok.

2-2

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvétetnek A KIADÓHIVATALBAN.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

HERKULES-MOTORVÁLLALAT
Budapest V., Váci-ut 30.

Ajánlja egy cséplést, mint malomüzemre kitünően alkalmas, leggyorsabb benzínkomobiljait, melyek V. ker. Váci-ut 30. szám alatti gyárában bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kifogástalan ::üzemért::

Üzemzavarok kizárva! Bamulatosan egyszerű szerkezet! Rendkívül csekély benzinfogyasztás. 13-14-éves flu is kezelhet!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetéssel

Kétszáz darab elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

17-26

KALMÁR ÉS ENGEL

MOTOR- ÉS GÉPGYÁRA

Városi rakta: **BUDAPEST** Gyár és iroda: V., Lipót-körút 18. VI. Úteg-szcsa 19.

Ajánlja egy cséplést, mint malomüzemre leggyorsabb benzínkomobiljait, benzínkomobiljait, valamint szivó-gázmotorjait, melyek V. Lipót-körút 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

-- Teljes jótállás -- Egyedülálló újítás! Kitünő cséplésért! Ezen motorok egyenletes járásuk és bamulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjárta ember által is azonnal könnyen kezelhetők. Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetéssel.

BÜKKFASZÉN

állandóan kapható nagyban és kicsinyben Hercka Gy. elektrotechnikai és műszaki üzletében, Csikszentmárton.

Kölcsönpénztár mint Szövetkezet Békáson.

Sz.

MEGHIVÓ.

A „Kölcsönpénztár mint Szövetkezet Békáson” cégnek 1908. április 28-án az alábbi tárgysorozat mellett tartott rendes évi közgyűlésén hozott határozatait a kir. törvényszék 8605-908. számú végzésével megsemmisítve, ezennel folyó évi június hava 21-én délelőtt 10 órától kezdődőleg az intézet hivatalos helyiségében megtartandó új rendes közgyűlés hívatik össze, melyre a t. üzletrészesek azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy amennyiben azon a napon a közgyűlés nem lesz határozatképes, ugyanazon tárgysorozat fölött 1908. július 5-én, a megjelentek számára való tekintet nélkül fog határozat hozatni.

T Á R G Y S O R O Z A T.

1. Megnyitó és a szavazati jogok számbavételére háromtagú bizottság kiküldése.
  2. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.
  3. Az 1907. évi zárszámadás előterjesztése, az arra vonatkozó igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentésekkel és javaslatokkal.
  4. A felmentvények megadása.
  5. A tisztviselők fizetésének javítására vonatkozó javaslat.
  6. A lemondás folytán megüresedett könyvelői és pénztárnoki állás betöltése.
  7. Egy lemondott felügyelő bizottsági tag és esetleg addig lemondó igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok választása.
  8. Esetleges indítványok.
- Gyergyóbékás, 1908. május 29. **Az igazgatóság.**

Mérleg-számla.

	Korona	Fill.		Korona	Fill.
Pénztárkészlet	4799	39	Üzletrésztőke	28218	—
Leszámított váltók	60171	76	Betétek (igazgatósági 34500—) magán 15400-38)	49900	36
Leszámított kötelezvények	55754	—	Tartalékalap	6555	33
Felzárolás	292	—	Erintetlen tartalékalap	4436	20
Ingatlanok	7302	84	Visszszámítás	38930	—
Perkötségek	4655	69	Fel nem vett osztalék	316	50
Értékpapír	215	72	Átmeneti kamatok	754	88
Folyó számla	3032	11	Letétek	537	06
Ingatlan haszonbér-hátralék	588	04	Folyó számla	6914	26
Adósok	2621	22	Bélyegilleték	4	54
			Jótevény célj.	40	—
			Tiszta nyereség	2825	64
	139432	77		139432	77

Nyereség-vesztés-számla.

	Korona	Fill.		Korona	Fill.
Betét kamatok	341	93	Kölcsönök után kamat	8952	43
Visszszámítási kamat	3157	07	Késedelmi kamat	312	27
Tiszti fizetés és üzleti költségek	3340	62	Illeték	1952	06
Adó	785	56	Ingatlanok után jövedelem	406	83
Ügyvédi költségek	870	45			
Postaköltségek	76	32			
10% butorziati leírás	32	—			
Jelenléti jegyek	154	—			
Tiszta nyereség	2825	64			
	11623	59		11623	59

Gyergyóbékás, 1907. évi december hó 31-én.

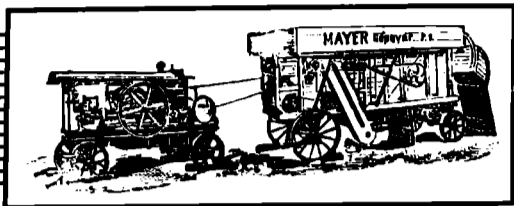
- Czifra György,** könyvelő. **Ilf. Kruszt Tódor,** vezérigazgató. **Kandea János,** pénztárnok.
- Jelen számlákat a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítván, mindenben helyeseknek találtuk.
- Lánczot Jankó,** ig. tag. **Wivirazy József,** ig. tag. **Görög György,** ig. elnök. **Czepes Fokszán Simon,** ig. alelnök. **Hángán Miklós,** ig. tag.
- Sáska Gergely,** f. b. tag. **Riszlita Ágoston,** f. b. elnök. **Bajkó János,** f. b. tag.

Hazai gyártmány! Kitünő munka!

MAYER GÉPGYÁR

VAS- ÉS FÉMONTÓDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

SZOMBATHELY-BUDAPEST VI. kerület. Váci-körút 61. sz.

Benzinlokomobil cséplőszerelvények. Stabil benzinmotorok Szivógáz motorok faszén-, kocsz és antraczit fűtésre. 120

HP.-ig. — Malomépítészet. — Szabadalmazott hidr. borsajtók, olajprekés s mindennemű gazdasági gépek.

7-10

Kedvező fizetési feltételek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Brassóban saját telkemen (Vasut-utca, a tramway elágazásánál) bel- és külföldi :::: márványból faragtatok és csiszoltatok ::::

BÚTOR-MÁRVÁNYLAPOKAT ÉS SIREMLÉKEKET

Továbbá raktáron tartok: Gránit, Sienit, Labrador és Andesyt kemény közetű siremlékeket, amelyek kaphatók 20 koronától 2000 koronáig. Mind első kézből a legolcsóbban szerelhetők be. — Ügyelők mellőzéssel kérem egész bizalommal hozzám fordulni, mert ez által nagy megtakarítás érhető el. — Szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

NAGY JÓZSEF :: kőfaragó mester :: BRASSÓBAN.

GŐZ-, HŐLÉG ÉS GYÓGYFÜRDŐ A SZOBÁBANI

Száz és száz orvos korszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás terén. — Közismert dolog hogy **REUMA, CSÚZ ÉS KÖSZVÉNY** ellen az egyedüli biztos hatású szer a hőfürdők :::: (gőz- hőlég és gyógyfürdők) rendszeres használata ::::

A „Sanitás” szobafürdő készülékkel otthon lakásának bármely szobájában a leghatásosabb gőz- és hőlég fürdőt készítheti bárki, 5 perc alatt 5 fillér költséggel. A lakásban a kényelem netovábbja. Kipróbált biztos hatású szer nátha, torokfájás, helyrehozás, álmatlanság eseteiben, stb. Nélkülözhetetlen minden egészséges embernek is. Használat után teljesen összehajtható és valamely szekrény mögé állítható.

A készülék megtekinthető vétel-kötelezettség nélkül Szvoboda József képviselőmnél helyben, sőt kívánatra háznál is bemutatatlak.

FÖRSTNER ALADÁR
a „Sanitás” szobafürdő-
készülék egyedül gyártója.
Budapest, VII. kerület, Alsó-
erdősor 30. sz. Telefon 97—51.

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelt hölgyeim!
Szíves tudomásukra hozom, hogy Csikszerezében a Hargita-utca 62-ik számú házában ez évi június hó 1-én

VARRODÁT

nyitok, hol elvállalok mindenféle női felső ruhák készítését, a legújabb divat szerint. Egyben van szerencsém kegyes pártfogásukat kérni.

Remélve, hogy teljes megelégedésüket megnyerem, vagyok kiváló tisztelettel:

Nesinger Tinike.

Hölgyek figyelmébe!

Csikszögöd központján egy háromszobás lakás üzlet-helyiséggel együtt kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál e lap kiadóhivatala.

Egy négyéves fejős bivaly ünnö borjuval eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. alatt nyílik meg.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy Brassóban, Lencsor 28. szám alatt ideiglenesen

SZÜCSMŰHELYT

nyitottam, hol kizárólag saját készítményű mindennemű női gallérok (boak) karmantyuk (mullok), esőruha, krímer és szövet sapkák a legújabb divat után a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Ugy a fővárosban, mint a külföldön szerzett tapasztalataim e téren abban a kellemes helyzetbe jutattak, hogy a legmesszebb menő üzleteknek a legpontosabban és legnagyobb megelégedésre megrendelés után eleget tudok tenni.

A fent említettek kivül készítek a legújabb divat után mindennemű esőruha, női és gyermek-kabátokat, ágarok és paletokat, egyzettel e szakmához tartozó összes ezikeket leggyorsabban pontos kiszolgálás és legolcsóbb árak mellett.

Ügyintén elvállalok bebelé-
seket, promesséseket, javításokat és átalakításokat.

Nálam vásárolt szőrmearuk díjmentesen tisztítottak.
Becsés pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Weiszfeiler Sándor,
89-52 pipere-szűes.

Videki megrendelések a leggyorsabban lesznek eszközölve.

A hatalom és ártatlanság keverékei az

ALBA BIVALYTEJKRÉM . . . ára 1 kor. 50 fill.
ALBA BIVALYTEJKRÉM SZAPPAN ára 1 kor. — fill.
ALBA BIVALYTEJKRÉM HÖLGYPOR ára 1 kor. 50 fill.

hatása gyors és állandó. — Dr. gróf Hugonnay Vilma budapesti orvos szerint az **Alba bivalytejkrém** készítmények arc- és kéz bőr finomítására, a szeplők és más arctisztatlanságok eltávolítására a legjobban ajánlható és legmegbízhatóbb szerek, melyek egy jóságos és láthatatlan tündér varázs erejével hatnak s rövid használat után is, rózsás színt és ifjú báj kölesönöznek az arenak.

A legkiválóbb orvos szakértők véleménye szerint a kevésbé szép nő arca is valóságos átszellemül ezen abszolút tisztaságú **Alba bivalytej készítményektől.** — Az **Alba bivalytejkrém** készítmények nem csak harmat finomságot és ruganyosságot kölcsönöznek az arenak, hanem hideg, szél és nap ellen is a leghatásosabban megvédik. A krém és szappan egyforma jóhatású, a hölgypor pedig a krémre kitűnően tapad és az arcon felismerhetetlen. **2 krémet, 2 szappant, 2 hölgyport bérmentve küld a készítő:**

BALÁZSOVICH SÁNDOR KORONA GYÓGYSZERTÁRA
ÉS SZÉKELYFÖLDI TERMÉKEK SZAKLABORATORIUMA, SEPSISZENTGYÖRGYÖN.

Csikszerezében kapható a gyógyszertárakban, valamint Fekete Vilmos illatszer-raktárában.

89-52

Megérkeztek!

A NYÁR UJDONSÁGAI, u. m.: szőr, kamgarn és scheviot női ruhaszövetek és diszek. Gyapju- és pamut-delainok, kreton-, batiszt-, szatin- és cernaszöttések. Női kabátok, válgallérok és porköpenyek. Mosó delain és selyemblouzok. Leány és női diszkalapok, tennis- és sportsapkák. Selyem- és gumiövek, továbbá minden fajta fehérneműk és cipők. Gyerek- és férfi készruhákat, felöltőket és gallérok, kalapok, turista és bicikli ingek. Csapke- és gyapjufüggöny, ágy garnitúr szőnyeg, karton-, szőr- és selyempaplanok. Pamut-cérna- és lenvásznak 5 forint 25 krajcártól feljebb. Állandó raktár gyermekjáték, kézi és utazó kofferek, és kosarakban.

Legújabb fajta Singer-varrógépek jótállás mellett, részletfizetésre is. Teljes felszerelés mindenféle temetkezési cikkekben, koporsók és sirkoszorokban.

Olcsó bevásárlásom folytán azon helyzetben vagyok, hogy minden versenyt mellőzve, legolcsóbb árban szolgálhatom ki igen tisztelt vevőimet.

Tisztelettel:

POTOTZKY PÁL, férfi- és nőidivat-üzlete. CSIKSZEREDA.

Ugyanitt 2—4 gimnáziumot végzett fiu tanulónak felvétetik.

Hosszurovó Cement Födélcserép

22—

Iroda: Kapu-utca 15.

majdnem határtalan tartóssága, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15.